

MEĐUNARODNI PROGRAM - EUROPOLIS 59. FESTIVALA IGRANOG FILMA U PULI NA KAŠTELU: "HOTEL LUX" LEANDERA HAUSMANNA I "ROMEOS" SABINE BERNARDI - DRUGI DAN

Fascinantna njemačka večer

Oba filma iz programa Europolis snimljena su 2011. godine, a iznenađujuće fascinantan "Hotel Lux" Leandera Hausmanna (odrastao u komunizmu i zna njegovu narav) ostat će zabilježen kao jedan od događaja po kojima će se pamtili ovogodišnje izdanje festivala

PIŠE Mate ĆURIĆ

Druga večer na Kaštelu bila je u znaku Njemačke. Dva filma iz programa Europolis, oba iz 2011. godine, a iznenađujuće fascinantan "Hotel Lux" Leandera Hausmanna (odrastao u komunizmu i zna njegovu narav) ostat će zabilježen kao jedan od događaja po kojima će se pamtili ovogodišnje izdanje festivala. Naime, rijetke su prilike da ste pred jednim filmom toliko ushićeni i očarani, baš kao što to možete biti u pravom kabaretskom ambijentu ako se kojim slučajem tamo zateknete.

Njemačka komedija/satira koja ne dozvoljava ni trenu da budete dijelom ideologija, a istovremeno se s fašizmom i komunizmom poigrava do one grotesknosti koju zaslužuju i na koju nikada nije dovoljno ukazivati da se njihovi brkovi ne bi opustili.

Izvrstan scenarij, na kojemu je dugo radio komičar Michael Herbig, našao je ključ za trezveno razmišljanje o dva zla 20. stoljeća koja su odnijela toliko

Prizor iz filma "Hotel Lux"

života, a koja su obilježila dva brka. Jedan mali i smiješan, a drugi veliki i namrgoden suprotstavljeni u svojoj simbolici bolesne nedorečenosti.

Bijeg iz kukastog Berlina

Ne znam je li dostojno uspoređivati ovu komediju s ozbiljno-smiješnom porukom Benignijeva filma "Život je lijep", ali svaki dobronamjerni gledatelj i mrzitelj zločina ma s koje strane on dolazio priznat će da mu je bilo kakav smijeh zapeo u grlu pred temom o kojoj je govorio i zlu kojemu je prkosio. "Hotel Lux" u svojoj kabaretskoj potki i nekontrolirano izazove zdrav smijeh jer su neke scene i dosjetke

upravo i smišljene da bi karikirale i prizemljile dvojicu brkonja, Hitlera i Staljina, u one okvire koje im je povijest i namijenila - opasno smiješnima kojima se treba oduprijeti bez razmišljanja. Baš kao i dvojica prijatelja, glumaca u kabaretu krajem tridesetih godina u Berlinu gdje na radost ono malo još trezvenog svijeta koji ne sluti kataklizmu ismijavaju dvojicu vođa i diktatora, a kada se i sami nadu u opasnost, potražiti će spas u otporu ili utočištu.

Bijeg iz kukastog Berlina s hotelima s tri i više zvjezdica u Moskvi sa samo jednom zvjezdicom za Hansa Zeisiga, koji je do tada glumio Staljina (Hitler je Siggie Meyer), spoznaja je što sve brkovi mogu znači-

ti i učiniti. U svom glumačkom koferčiću ponio je rekvizite - mali i veliki brk - a u situaciji zabune i sveopće kontrole i sumnje naći će se baš kao na pozornici kabareta gdje će morati improvizirati da bi nasmejao publiku i tako dobio aplauz za novo preživljavanje.

Zasljepljeni poklonici brkova

Miješajući povijesne činjenice, kao pakt o nenapadanju između Staljina i Hitlera, doček visokih političara uz zastave na kojima su istovremeno crveni srp i čekić i crna svastika, s dosjetkama u stilu Alana Forda režiser upozorava koliko je povijest glupostima pritrunjena i da svaki totalitarizam prvo oko sebe odstranjuje ne-

vinu dječicu koja bi mogla dobaciti da je car gol. Zasljepljeni poklonici brkova i vođa u svom strahu ne vide doli izbačenu ruku u pozdrav, bilo ispruženu ili stisnutu u šaku, ali uz obaveznu spuštenu glavu pokorne vjernosti.

Da, ovo su teške teme, bremenite povijesne traume kojih se ni nakon sedam desetljeća još nismo riješili ili oko njih još dvojimo, ali će mnogi nakon ovog filma konačno skinuti svaku dilemu oko toga kako je moguće da je jedno zlo manje/veće od drugoga samo zato što su nečiji brkovi ljepše podšišani. Koliko je film svojevrstna posveta satiri i umjetnosti, toliko je oda ljubavi i prijateljstvu koji mogu u svakoj, pa i ovoj situaciji, spasiti svijet i

ljude. Na putu za Hollywood dva glumca i prijatelja (izvršni Michael Bully Herbig i Jürgen Vogel) imat će na umu da ih tamo čekaju još jedni brkovi koji su obilježili 20. vijek - oni Charlieja Chaplina.

Što sve mogu jedni brkovi? - zapitat će se Hans dok tovarišu Staljinu prodaje jaja pod bubrege, a što je Staljin bez brkova, vidjeli smo na kraju kada je bez njih ostao i kada mu se svi smiju. No, prije toga ga je valjalo obrijati, a Hitleru ih potkresati. U svakom slučaju film koji ćemo dugo, dugo pamtili i koji smo predugo očekivali da bi se i sami suočili s istinom i raskrstili s poviješću.

Kako prihvatiti trendove

Što se tiče drugog filma večeri, također njemačkog, "Romeos" Sabine Bernardi čini mi se da je program sastavljen tako da je prvi film ozbiljna priča, a drugi edukacija za mlade kako da prihvate trendove. Oni se očito najviše odnose na probleme i život gay populacije, a kako već i za to imamo specijalni festival u Zagrebu, čini mi se nepotrebnim iz godine u godinu ovoliko na tome inzistirati. Iako je Bernardi nastojala jedan medicinski problem muškog duha zarobljenog u ženskom tijelu izdici na humanu razinu, dojam je da se sve na kraju svodi na promociju jedne seksualne skupine koja pokazuje da drži mnoge konce u rukama i da više nije u ilegali. Ako se podsjetimo iz prijašnjeg filma kako su ih tretirali brkonje, može se s njima suosjećati, ali ovo ipak nije festival jednog žanra, već izbor tema koje smo već odavno prožvakali s nedostiznim Almodovarem.